

ส่วนที่ 2

กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะวิชาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพที่ได้กำหนดไว้ และให้ผลการดำเนินงานในมาตรฐานและตัวบ่งชี้สอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพภายใน ของต้นสังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ศูนย์พัฒนาและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550

วงรอบการประเมิน

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 (ตั้งแต่ 1 มิถุนายน 2549 ถึง 31 พฤษภาคม 2550)

หลักการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายใน

พิจารณาจาก

1. 9 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
2. 7 มาตรฐาน 48 ตัวบ่งชี้ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

โดยกำหนดเป็น 9 มาตรฐาน 68 ตัวบ่งชี้ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน

เกณฑ์ประเมินคุณภาพภายในยังคงยึดแนวทางในการประเมินเพื่อสะท้อนกระบวนการทำงานเช่นเดียวกับวงรอบการประเมินปีที่ผ่านมา และปรับให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 2 และคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่กำหนดไว้

การประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะประเมินทั้งระดับสถาบัน โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ที่มหาวิทยาลัยพิจารณากรรมการ และประเมินในระดับคณะ/หน่วยงาน โดยคณะกรรมการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้

วิธีการให้คะแนนตามเกณฑ์

ให้คะแนนโดยแยกเป็น 2 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านกระบวนการ (เต็ม 4 คะแนน)

ได้ 1 คะแนน หมายถึง	อยู่ใน <u>ระดับ 1</u>
ได้ 2 คะแนน หมายถึง	อยู่ใน <u>ระดับ 2</u>
ได้ 3 คะแนน หมายถึง	อยู่ใน <u>ระดับ 3</u>
ได้ 4 คะแนน หมายถึง	อยู่ใน <u>ระดับ 4</u>

มิติที่ 2 ด้านผลสัมฤทธิ์ (เต็ม 3 คะแนน)

ได้ 1 คะแนน หมายถึง	อยู่ใน <u>ระดับ 5</u>
ได้ 2 คะแนน หมายถึง	อยู่ใน <u>ระดับ 6</u>
ได้ 3 คะแนน หมายถึง	อยู่ใน <u>ระดับ 7</u>

<u>ระดับ 1</u>	Plan	} มิติที่ 1
<u>ระดับ 2</u>	Plan + Do	
<u>ระดับ 3</u>	Plan + Do + Check	
<u>ระดับ 4</u>	Plan + Do + Check + Act	
<u>ระดับ 5</u>	ผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	} มิติที่ 2
<u>ระดับ 6</u>	ผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ชั้นกลาง	
<u>ระดับ 7</u>	ผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ชั้นสูง	

(มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : 2549)

นิยามศัพท์เฉพาะ

กรรมการวิชาการ หมายถึง กรรมการร่างหลักสูตร กรรมการประเมินหลักสูตร กรรมการประเมินผลงานวิชาการ หรืออยู่ในกองบรรณาธิการของวารสารวิชาการต่าง ๆ กรรมการการประชุมวิชาการที่มีลักษณะการจัดเป็นประจำระดับชาติ/นานาชาติ กรรมการประจำของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นต้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

กรรมการวิชาชีพ หมายถึง การเป็นกรรมการของสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ที่ปรึกษา ระดับสูงของประเทศที่ได้รับเลือก หรือได้รับมอบหมายให้ร่วมเป็นคณะทำงาน หรือคณะดำเนินการเพื่อพัฒนางานวิชาการหรือวิชาชีพภายนอกสถาบันในระดับชาติ หรือนานาชาติ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา : 2545)

การให้บริการวิชาการ หมายถึง การที่สถาบันการศึกษาและสถาบันอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของชุมชนหรือเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ หรือทำหน้าที่ใด ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาขึ้นของชุมชนในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ ตลอดจนความเข้มแข็งของชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติ รวมถึงการบริการวิชาการที่มีค่าตอบแทน และบริการวิชาการแบบให้เปล่า (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

โครงการบริการวิชาการที่มีผลต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หมายถึง โครงการบริการวิชาการที่สถาบันจัดขึ้น หรือดำเนินการขึ้นแล้วมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพของตน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการตามพระราชดำริ การอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถของชุมชนในด้านการเกษตร ฯลฯ

ลักษณะการบริการวิชาการ มีดังนี้

- 1) บริการวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม
- 2) บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ทางการศึกษา
- 3) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการแบบเก็บค่าลงทะเบียน
- 4) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการแบบให้เปล่า

- 5) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะการว่าจ้าง
 - 6) บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - 7) บริการศึกษา วิจัย สำรวจ การวางแผน การจัดการ
 - 8) บริการศึกษาความเหมาะสมของโครงการการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 - 9) บริการวางระบบ ออกแบบ สร้าง ประดิษฐ์ และผลิต
 - 10) บริการอื่นๆ ทั้งนี้ไม่นับรวมการเป็นวิทยากรที่ไม่ได้อยู่ในแผนของสถาบัน
- (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

โครงการ/กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง

1. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความภาคภูมิใจในวิถีชีวิต และภูมิปัญญาไทย กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวัฒนธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในวิถีชีวิต และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต คือ อาหารพื้นบ้าน ยารักษาโรคและการรักษาโรคแบบพื้นบ้าน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มตลอดจนเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน บ้านเรือนหรือการตกแต่งอาคาร สถานที่ โดยเน้นวัฒนธรรมไทยหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น อาจเป็นกิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานจัดขึ้นเอง โดยตรง เช่น การจัดงานหรือนิทรรศการทางวัฒนธรรม กิจกรรมการประกวดที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมหรือวิถีชีวิต เช่น การประกวดนกเขาชวา นกกรงหัวจุก การประกวดทำอาหารไทย เป็นต้น หรือ กิจกรรมที่หน่วยงานจัดสอดแทรกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหลักอื่น ๆ เช่น การจัดเลี้ยงอาหารพื้นบ้าน ในงานสัมมนาในระดับต่าง ๆ หรือ การรณรงค์ให้บุคลากรและนิสิตแต่งกายชุดพื้นบ้าน การนำผ้าพื้นบ้านมาตัดเป็นเสื้อ 5 ส หรือแบบฟอร์มประจำหน่วยงาน เป็นต้น ตลอดจนการสนับสนุนให้มีกลุ่มหรือชมรมผู้สนใจกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ขึ้นในหน่วยงาน เช่น กลุ่มดนตรีไทย กลุ่มวรรณกรรม เป็นต้น

2. โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

ขนบธรรมเนียมประเพณี หมายถึง แบบแผนการประพฤติปฏิบัติในโอกาสหรือเทศกาลต่าง ๆ ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษของชุมชนท้องถิ่น ภายใต้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงศรัทธาความเชื่อและค่านิยม เพื่อให้สามารถนำมาปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ วันไหว้ครู วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันทำบุญเดือนสิบ การทำบุญวันว่าง เป็นต้น

3. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและศรัทธาในสถาบันทางศาสนา โดยให้นับได้ทุกศาสนาที่มุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดสันติสุขในปัจจุบันบุคคลและสังคมโลก

ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการสวดมนต์และการตักบาตร การปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ เช่น งานหล่อเทียนพรรษา การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ การส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ เช่น ห้องละหมาด ห้องฝึกสมาธิ เป็นต้น

4. โครงการ/กิจกรรมที่ก่อให้เกิดระบบคุณค่าหรือค่านิยมที่นับถือความดีงามและคุณธรรม จริยธรรมในยุคปัจจุบัน ซึ่งต้องคำนึงถึงบริบทและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เรื่อนั้นตั้งอยู่ในยุคปัจจุบัน ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอยู่นอกขอบเขตรูปแบบงานในเรื่องวิถีชีวิตของไทย หรือประเพณีไทย หรือที่เกี่ยวข้องกับสถาบันทางศาสนา ซึ่งนอกจากเป็นการส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์ ให้เกิดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ แล้วยังช่วยสร้างกิจกรรมเพื่อการดึงดูดให้เยาวชนไทยเกิดความตระหนักในเรื่องระบบคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรมมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่ายพัฒนาทักษะชีวิต การเข้าค่าย/กิจกรรมพัฒนาจิต เป็นต้น ซึ่งอาจจัดสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น นักเรียน นิสิต เยาวชน บุคลากร สมาชิกในชุมชน เป็นต้น

5. โครงการ/กิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น ดนตรีไทยและพื้นบ้าน ศิลปะการแสดงของไทยและพื้นบ้าน ประดิษฐ์ศิลป์ไทยและพื้นบ้าน งานหัตถกรรมกีฬาและการละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ อาจเป็นโครงการ/กิจกรรม ทั้งในส่วนที่จัดขึ้นเองโดยตรง หรือการให้บริการการแสดงแก่หน่วยงานต่าง ๆ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงนาฏศิลป์ดนตรีไทย การแสดงหมอลำ การแสดงวงแคน และการละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ เช่น ตะกร้อไทย สะบ้า หมากขุม เป็นต้น หรือการนำกลุ่มนิสิต/บุคลากร ไปร่วมกิจกรรมดังกล่าวที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น เพื่อสร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมทางศิลปะและวัฒนธรรมขึ้นเป็นต้น

6. การแสดงศิลปวัฒนธรรมสากลและของชาติอื่น ๆ อันเป็นการแสดงถึงความเข้าใจวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ดังนั้นการจัดให้นิสิต เยาวชน ประชาชน มีประสบการณ์และการเรียนรู้วัฒนธรรมนานาชาติผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ นั้น มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่อย่างมีความเข้าใจที่ชัดเจนต่อวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ อันเป็นวัฒนธรรมโดยรวมของโลก

ศิลปวัฒนธรรมสากลและชีวิตวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ที่สื่อออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ดนตรี ศิลปะการแสดง ประดิษฐ์ศิลป์ งานหัตถกรรม ศิลปกรรมต่าง ๆ ที่อาจจะสื่อสารออกมาในรูปแบบของการแสดงภาพยนตร์ภาพถ่าย ภาพเขียนนิทรรศการวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานจัดขึ้นโดยตรง หรือการให้บริการแก่หน่วยงานอื่น ๆ หรือการเข้าร่วมชมกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงดนตรีสากลและดนตรีประจำชนชาติต่าง ๆ การแสดงจินตลีลา ประกอบเพลง การประกวดดนตรีสากล การจัดการแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรม ประเภทต่าง ๆ เช่น นิทรรศการศิลปกรรม ประติมากรรม เป็นต้น

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

งานวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานวิชาการ (ไม่จำเป็นต้องเป็นงานวิจัย) ที่มีการศึกษาค้นคว้า ที่แสดงออกทางศิลปะหรือดนตรีอันเป็นที่ยอมรับ

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

นิสิตเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student : FTES) หมายถึง นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียน ดังนี้

- ระบบทวิภาค - สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน 36 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)
- สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทั้งโครงการปกติและโครงการภาคพิเศษ : ลงทะเบียน 24 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (12 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ)
- ระบบไตรภาค - สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน 39 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (13 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)
- สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา : ลงทะเบียน 27 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

ขั้นตอนการคำนวณค่า FTES มีดังนี้

1) คำนวณค่าหน่วยกิตนิสิต (Student Credit Hours : SCH) ซึ่งก็คือผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนทุกรายวิชาตลอดปีการศึกษา รวบรวมหลังจากนิสิตลงทะเบียนแล้วเสร็จ (หมดกำหนดเวลาการเพิ่ม-ถอน) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$SCH = \sum n_i c_i$$

เมื่อ n_i = จำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนในวิชาที่ i

C_i = จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่ i

2) คำนวณค่า FTES โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

SCH

FTES = _____

จำนวนหน่วยกิตต่อปีการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการลงทะเบียนในระดับปริญญาชั้น ๆ

นิสิตภาคปกติ หมายถึง นิสิตที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการโดยสถาบันได้มีการคำนวณเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นการพิเศษ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

นิสิตภาคพิเศษ หมายถึง นิสิตที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการโดยสถาบันมิได้นับว่าการสอนดังกล่าวเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และ/หรือได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับการสอนของอาจารย์เป็นการพิเศษ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

นักวิจัย หมายถึง ข้าราชการที่เป็นเจ้าหน้าที่วิจัยและนักวิจัย หรือเป็นพนักงานหรือบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีระยะเวลาทำงานไม่ต่ำกว่า 9 เดือน โดยมีภาระหน้าที่ในการวิจัย ในกรณีที่นักวิจัยมีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.5 คน

ระบบและกลไก หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยบุคลากร ทรัพยากร กฎเกณฑ์ มาตรการ แนวปฏิบัติ และปัจจัยต่างๆ เป็นกลไกให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา : 2546)

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่องระดับชาติหรือนานาชาติ หมายถึง รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณของต่างหน่วยงาน เช่น หน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือจังหวัด หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เป็นองค์กรทางวิชาการ หรือวิชาชีพ หรือเป็นองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับประเภทของรางวัลที่มอบ ที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

วารสารระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล หมายถึง วารสารที่ปรากฏในฐานข้อมูลวารสารที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ เช่น ฐานข้อมูล Science Citation Index (SCI) ฐานข้อมูล Ei Compendex ฐานข้อมูล INSPEC ฐานข้อมูล ScienceDirect ฐานข้อมูล PUBMED ฐานข้อมูล AGRICOLA (AGRICultural On-Line Access) ฐานข้อมูล ERIC (Education Database) หรือ ฐานข้อมูล PUBSCIENCE เป็นต้น

ตัวอย่างแหล่งสืบค้นฐานข้อมูลมาตรฐานสากล

- 1) ISI = <http://portal.isiknowledge.com/>
- 2) MathSciNet = <http://www.ams.org/mathscinet>
- 3) ScienceDirect = <http://www.sciencedirect.com/>
- 4) Agricola = <http://agricola.nal.usda.gov/>
- 5) Biosis = <http://www.biosis.org/>
- 6) Scopus = <http://www.info.scopus.com/>
- 7) Pubmed = <http://www.pubmed.gov/>
- 8) Academic Search Premium = <http://www.ebsco.com/home/> (select ebscohost and then academic search premium)
- 9) Infotrieve = <http://www.infotrieve.com>
- 10) Wilsom = <http://www.nova.edu/library/dils/lessons/wilsonweb/>

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

วารสารระดับนานาชาติที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลสากล หมายถึง วารสารที่คณะกรรมการ ต้องเป็นชาวต่างประเทศ อย่างน้อย 1 คน และวารสารต้องมีบทความวิจัยจากต่างประเทศลงตีพิมพ์ด้วย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

วารสารระดับชาติ หมายถึง วารสารที่ตีพิมพ์บทความจากนักวิชาการกลุ่มต่าง ๆ จากสถาบันต่าง ๆ และคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวารสาร และกองบรรณาธิการจะต้องมาจากสถาบันอื่น ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาจากคำว่า ธรรม + อภิบาล หมายถึง

หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่การตรวจกฎหมาย กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับทั้งผู้ออกกฎหมายและผู้ปฏิบัติตาม ตลอดจนทุกคนในสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย

2. หลักคุณธรรม ได้แก่การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ ตลอดจนมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจ

3. หลักความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก เปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว ไม่บิดเบือนหรือปิดบังบางส่วน

4. หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่การเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เราทำทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมรับผิดชอบ

5. หลักความรับผิดชอบตรวจสอบได้ นอกจากจะต้องมีความรับผิดชอบแล้วยังต้องสร้างกระบวนการให้หน่วยงานต่างๆมาตรวจสอบได้ว่าการทำงานของเราโปร่งใสจริง

6. หลักความคุ้มค่า ได้แก่การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ้มเงิน คุ้ม เวลา คุ้มแรงงาน

(เว็บไซต์ : <http://www.stou.ac.th/Thai/Schools/sms/Webboard/Question.asp?GID=6465>)

อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีระยะเวลาทำงานไม่ต่ำกว่า 9 เดือน ในกรณีที่อาจารย์มีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.5 คน รวบรวมสิ้นสุดปีการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2549)

ส่วนที่ 3

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ที่มา		ชนิดตัวบ่งชี้	ชนิดเกณฑ์
	สกอ.	สมศ.		
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนงาน				
1.1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และมีการกำหนดตัวบ่งชี้หลักเพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ	/		กระบวนการ	ระดับ
1.2 ร้อยละของการของบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด	/		ผลผลิต	ปริมาณ
2. การเรียนการสอน				
2.1 มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร	/		กระบวนการ	ระดับ
2.2 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	/	/	กระบวนการ	ระดับ
2.3 มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งบุคคลองค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม	/		กระบวนการ	ระดับ
2.4 จำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	/	/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
2.5 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ	/	/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
2.6 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์	/	/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
2.7 มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์	/	/	กระบวนการ	ระดับ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ที่มา		ชนิดตัวบ่งชี้	ชนิดเกณฑ์
	สกอ.	สมศ.		
2.8 มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	/		กระบวนการ	ข้อ
2.9 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ
2.10 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ
2.11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ
2.12 ร้อยละของนิสิตหรือศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ หรือนานาชาติ	/	/ จำนวน	ผลผลิต	ปริมาณ
2.13 ร้อยละของอาจารย์ประจำซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)	/		ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
2.14 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา		/	ผลผลิต	ปริมาณ
2.15 จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิชาการของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติภายในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา		/	ผลผลิต	ปริมาณ
2.16 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด		/	ผลผลิต	ปริมาณ
2.17 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทั้งหมด		/	ผลผลิต	ปริมาณ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ที่มา		ชนิดตัวบ่งชี้	ชนิดเกณฑ์
	สกอ.	สมศ.		
2.18 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้มาตรฐานต่อหลักสูตรทั้งหมด		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
2.19 ระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้		/	กระบวนการ	ปริมาณ
3. กิจกรรมการพัฒนา นิสิตนักศึกษา				
3.1 มีการจัดบริการแก่นิสิตและศิษย์เก่า	/		กระบวนการ	ระดับ
3.2 มีการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	/		กระบวนการ	ระดับ
3.3 ร้อยละของนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการพัฒนานิสิต		/	ผลผลิต	ปริมาณ
4. การวิจัย				
4.1 มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	/		กระบวนการ	ข้อ
4.2 มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	/		กระบวนการ	ข้อ
4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	/	/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
4.4 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตร หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ
4.5 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ที่มา		ชนิดตัวบ่งชี้	ชนิดเกณฑ์
	สกอ.	สมศ.		
4.6 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
4.7 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
5. การบริการวิชาการแก่สังคม				
5.1 มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของสถาบัน	/		กระบวนการ	ระดับ
5.2 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ	/	/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
5.3 ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ
5.4 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	/		ผลผลิต	ปริมาณ
5.5 จำนวนแหล่งให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ (จำนวนศูนย์เครือข่าย) (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม)	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ
5.6 มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย		/	กระบวนการ	ระดับ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ที่มา		ชนิดตัวบ่งชี้	ชนิดเกณฑ์
	สกอ.	สมศ.		
5.7 ระดับความสำเร็จในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพตามพันธกิจของสถาบัน		/	ผลผลิต	ระดับ
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม				
6.1 มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	/		กระบวนการ	ระดับ
6.2 มีผลงาน หรือชิ้นงานการพัฒนางานองค์ความรู้ และ สร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรม (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม)	/	/	ผลผลิต	ปริมาณ
6.3 ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม(เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม)	/	/	ผลผลิต	ระดับ
6.4 ร้อยละของกิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมต่อจำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่า (ปริญญาตรีภาคปกติ)		/	ผลผลิต	ปริมาณ
6.5 ร้อยละของค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้ในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมต้องดำเนินการ		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
7. การบริหารและการจัดการ				
7.1 สถาบันใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสามารถผลักดันสถาบันให้แข่งขันได้ในระดับสากล	/	/	กระบวนการ	ข้อ
7.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน	/		กระบวนการ	ระดับ
7.3 มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์กรเรียนรู้	/	/	กระบวนการ	ระดับ
7.4 มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนา และธำรงรักษาไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ	/		กระบวนการ	ระดับ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ที่มา		ชนิดตัวบ่งชี้	ชนิดเกณฑ์
	สกอ.	สมศ.		
7.5 ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย	/	/	ปัจจัยนำเข้า	ระดับ
7.6 ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา	/		ผลผลิต	ระดับ
7.7 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ	/		ผลผลิต	ปริมาณ
7.8 มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา	/		กระบวนการ	ระดับ
7.9 ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล	/		ผลผลิต	ระดับ
7.10 มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ		/	กระบวนการ	ระดับ
7.11 สินทรัพย์ถาวรต่อจำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่า		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
7.12 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมวิชาการ และ/หรือ นำเสนอผลงานวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
7.13 ร้อยละของบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
8. การเงินและงบประมาณ				
8.1 มีระบบและกลไกในการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	/		กระบวนการ	ระดับ
8.2 มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน	/	/	กระบวนการ	ระดับ
8.3 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่า		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ที่มา		ชนิดตัวบ่งชี้	ชนิดเกณฑ์
	สกอ.	สมศ.		
8.4 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ		/	กระบวนการ	ปริมาณ
8.5 งบประมาณสำหรับการพัฒนาคณาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศต่ออาจารย์ประจำ		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
8.6 ค่าใช้จ่ายและมูลค่าของสถาบันในการบริการวิชาการและวิชาชีพเพื่อสังคมต่ออาจารย์ประจำ		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
8.7 รายรับของสถาบันในการบริการวิชาการและวิชาชีพในนามสถาบันต่ออาจารย์ประจำ		/	ผลผลิต	ปริมาณ
8.8 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุดคอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษา		/	ปัจจัยนำเข้า	ปริมาณ
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ				
9.1 มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา	/		กระบวนการ	ระดับ
9.2 มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา	/		กระบวนการ	ระดับ
9.3ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	/	/	ผลผลิต	ระดับ
9.4ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง		/	กระบวนการ	ระดับ

หมายเหตุ ตัวบ่งชี้ 7.1 ประเมินเฉพาะระดับสถาบัน คณะวิชาไม่ต้องรับการประเมิน

สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 9 มาตรฐาน

มาตรฐาน	จำนวนตัวบ่งชี้			
	ปัจจัย นำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต	รวม
1. ด้านปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนงาน	-	1	1	2
2. ด้านการเรียนการสอน	5	6	8	19
3. ด้านกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	-	2	1	3
4. ด้านการวิจัย	3	2	2	7
5. ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม	1	2	4	7
6. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1	1	3	5
7. ด้านการบริหารและการจัดการ	4	6	3	13
8. ด้านการเงินและงบประมาณ	4	3	1	8
9. ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	3	1	4
รวม	18	26	24	68